

Tuotteiden ja raaka-aineiden vastuullisuussäädökset

Tästä on kyse

EU:n kestävyys siirtymää tukevat sääntelykokonaisuudet ovat muokkaamassa tuotteiden ja raaka-aineiden vastuullisuusvaatimuksia merkittävästi. Erityisesti Ecodesign for Sustainable Products Regulation (ESPR), Digital Product Passport (DPP), Safe and Sustainable by Design (SSbD) -periaatteet sekä vihreisiin väittämiin liittyvä sääntely tuovat uusia vaatimuksia yrityksille.

ESPR-asetuksen toimeenpanon myötä tuoteryhmäkohtaiset kriteerit korostavat energiatehokkuuden, kiertotalouden ja kemikaaliturvallisuuden yhdistämistä vastuulliseen tuotesuunnitteluun. Digitaalinen tuotepassi (DPP) tulee tehostamaan tiedonkulkua toimitusketjuissa ja edellyttää yrityksiltä läpinäkyvyyttä tuotetietojen hallinnassa. Samanaikaisesti SSbD-malli vaikuttaa kemikaalien ja materiaalien kehitystyöhön vaatimalla kestävyden ja turvallisuuden osoittamista jo suunnitteluvaiheessa.

Vihreiden väittämien (Green Claims) sääntely tulee edellyttämään selkeitä ja todennettavia perusteluja tuotteiden vastuullisuusväittämille, mikä vaikuttaa merkittävästi yritysten markkinointiin ja viestintään.

Kemianteollisuuden kanta

Kemianteollisuuden edunvalvonnan keskiössä on varmistaa, että tuotteiden ja raaka-aineiden vastuullisuussäätely on ennakoitavaa ja tasapainoista sekä tukee innovaatioita ja kestävä kehityksen investointeja EU:ssa. On olennaista, että yrityksille tarjotaan riittävästi siirtymäaikaa ja selkeitä toimeenpano-ohjeita. Erityisesti ESPR:n tuoteryhmäkohtaisessa sääntelyssä on keskeistä välttää ristiriitaisuuksia muiden säädösten, kuten kemikaalilainsäädännön, kanssa. SSbD-lähestymistavan tulee olla tiedepohjainen ja mahdollistaa innovatiivisten, turvallisten ja kestävien kemikaalien kehitys ilman tarpeettomia markkinarajoituksia. Samalla digitaalisen tuotepassin toimeenpanossa on varmistettava, että tietovaatimukset ovat yrityksille hallittavissa ja harmonisoituja.

Vihreisiin väittämiin liittyvä sääntely tulee myös olemaan keskeinen osa kemianteollisuuden edunvalvontatyötä, jotta yritykset voivat viestiä vastuullisuudestaan ilman kohtuutonta hallinnollista taakkaa.

Tilanne ja aikataulu

ESPR ja digitaalinen tuotepassi ovat etenemässä komission toimeenpanosäädösvaiheeseen, ja tämän odotetaan vaikuttavan teollisuuteen vuodesta 2026 alkaen. Green Claims -direktiivin lopullinen muoto ja aikataulu ovat vielä avoimia, mutta sääntely on odotettavissa vuosina 2025-2027. SSbD-lähestymistapaa viedään eteenpäin osana EU:n tutkimus- ja innovaatio-ohjelmia.

Kemianteollisuus seuraa aktiivisesti sääntelyn kehitystä ja vaikuttaa komission, EU-parlamentin sekä kotimaisten ja pohjoismaisten sidosryhmien kanssa, yhteistyössä Ceficin kanssa, varmistaakseen yrityksille selkeän ja kilpailukykyä tukevan toimintaympäristön.

Tuomas Kohvakka
Asiantuntija, Vastuullisuus
+358 40 538 4002
Kemianteollisuus ry